

СТАНОВИЩЕ

на дисертация за придобиване на образователна и научна степен „доктор на науките” в област на висше образование 9. „Сигурност и отбрана“, професионално направление 9.1. „Национална сигурност”, научна специалност „Управление в областта на сигурността и обществения ред”

Тема на дисертацията: „Hybrid theory for multicriteria organization of the activity of volunteers in real rescue situations. Behavior of responsibility to national security“ (Хибридна теория за мултикритериална организация на дейността на доброволците в реални ситуации. Поведение на отговорност към националната сигурност.)

Автор на дисертацията: Якоб Руб (Jacob Rub)

Автор на становището: професор, доктор Калин Спасов Калинов

Актуалността на темата е безспорна. Още в началото на разработката в раздела „Увод“ авторът спира вниманието на нарастващите демографски характеристики и съпътстващото ги нарастване на хуманитарните кризи от различен вид. Паралелно с това организационните аспекти, присъщи на военизираните организации, участващи в решаването на кризи, действително доминират и предлаганият от автора интердисциплинарен подход е силно наложителен. В този контекст приемам изцяло темата за актуална и приложно ориентирана.

Именно в тази връзка като научен проблем може да се посочи ограничаването на дейността по изследване на доброволческата дейност при участие в спасителни операции до класическите аспекти на управление: планиране, организиране, кадрово осигуряване, лидерство, контрол и мотивация.

В тази връзка целта на изследването е правилно формулирана като общо може да се определи като формулирането на хибриден модел за изследване на доброволчеството с прилагането на Теоретичния модел на ирационалния избор и мултидисциплинарно изследване на физиологичните,

социологични, биологични, философски аспекти на доброволческата дейност.

Подбраните обект и предмет на изследването също са подходящи и позволяват провеждането на изследване от ранга на дисертация.

Въведените ограничения са коректни и не възпрепятстват пълноценното изпълнение на задачите. Доколкото голямата част от тях по същността си са работни определения и допускания, те дисциплинират разработката и избягват типичното за това професионално направление излишно теоретизиране. Налице е явен фокус върху приложната ориентация на разработката.

Декомпозицията на целта на задачи е коректно изпълнена. Задачите са формулирани реалистично и насочени в посока, осигуряваща плавно и аргументирано достигане на целта. Все пак прави впечатление, че задачите са значителен брой – десет. Независимо, че всяка от тях е впоследствие развита в изложението, то принципно е възможно тяхното окрупняване за постигане на по-лесно за възприемане на съответствието между разделите на дисертацията и задачите.

Като цяло декомпозицията на целта на задачи е логична и дава усещане за пълнота на замисъла за разработката. Допълнително тя е подходяща за ориентиране на читателя в логиката на разработката и облекчава възприемането.

Така споменатата декомпозиция е напълно отразена от съдържанието на разработката и принципно може да се проследи в конструкцията на дисертацията.

Ползваната методология е коректна. Изследователския апарат на дисертацията е коректно избран. В конструкцията на дисертацията ясно се проследяват класическите компоненти на системния подход: декомпозиция, анализ и синтез.

Резултатите от решаването на изследователските задачи са представени в три глави. При това съдържанието на всяка обособена глава е пряко свързано с конкретни изследователски задачи.

Главите са балансирани като обем, логически свързани и подредени.

Прави приятно впечатление, че разделите, съставлящи главите на разработката, са изпълнени със съдържание, пряко кореспондиращо с дейностите, които са формулирани в резултат на декомпозицията на задачите.

В рамките на първа глава от разработката се изследва феноменът на доброволчеството. Разработката е подчертано декомпозиционна и аналитична. Интердисциплинарният подход е водещ. Определено приложеният модел на разкриване на „микро“ и „макро“ аспектите на доброволчеството е подходящ за изследването и подробно аргументиран с позоваване на множество разработки.

Втората глава на дисертацията е силно аналитична и синтезна. Тук се представя посоченият хибриден модел за изследване и представяне на доброволческата дейност. Предложеният модел, определен като „R.E.D.U.C.E Hybrid model“ е конструиран на базата на шест взаимно допълващи се аспекта на доброволческата дейност. Доколкото всеки от тях дава оригинална перспектива на феномена, то идеята за съчетаването им може да се определи като оригинална и работеща. Приведените в дисертацията аргументи от други изследвания също подкрепят тази констатация..

В трета глава е представена приложната част на изследването. На практика в този раздел се демонстрират възможностите на синтезирания хибриден модел за изследване на аспекти на доброволчеството като мотивацията на участниците в подобни дейности.

Допълнително тезите в дисертацията са подкрепени от коректно формулирани приложения.

Резултатите от дисертацията са добре аргументирани и подкрепени от представените в приложенията резултати от емпирични изследвания.

Изводите са коректно формулирани и балансирани и може да се твърди, че те отразяват и аргументират логиката на изследването и представящото го изложение.

Оформлението на текста е коректно и допринася за лесно възприемане на съдържанието.

Библиографията е коректно цитирана.

Обемът на разработката съответства на очакванията за представяне на резултатите от подобен вид изследвания.

Обобщените изводи и заключението са подходящо формулирани и подкрепят изследването и му придават завършен вид.

Може да се твърди, че изследователската цел е постигната и синтезиран модел, внасящ дълбочина в познанието за феномена на доброволчеството в спасителни дейности.

Изложението е плавно, балансирано по раздели. Ползваният стил е академичен.

Допълнително дисертацията притежава четивност, което е изключително положителна особеност.

Авторефератът е коректно оформен и напълно съответства на изискванията към подобен жанр. Тезите и дейностите в дисертацията са представени в необходимия обем.

Приложените заглавия на публикации към дисертацията и данни за цитиране покриват критериите на НАЦИД.

Дисертацията няма слабости и пропуски, които да намаляват стойността ѝ.

Налице е едно много добро изследване и съответно представяне на резултатите.

В заключение считам:

1. Авторът демонстрира умения за провеждане на самостоятелни изследвания.

2. Налице е завършено изследване от ранга на дисертация, съответстващо на област на висше образование 9. „Сигурност и отбрана“, професионално направление 9.1. „Национална сигурност“, научна специалност „Управление в областта на сигурността и обществения ред“.

3. Разработката е авторска.

4. Налице са стойностни приложни и теоретични приноси.

Считам, че авторът Якоб Руб (Jacob Rub) следва да получи образователната и научна степен „доктор на науките“ в професионално направление 9.1. „Национална сигурност“ на област на висше образование 9. „Сигурност и отбрана“.

05.06.2021 г.

проф. д-р

Калин Калинов

